



Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 21ης Απριλίου 2015*

«Παράβαση κράτους μέλους — Φόρος προστιθεμένης αξίας — Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ — Οδηγία 2006/112/ΕΚ — Άρθρα 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 135, παράγραφος 1, στοιχείο η' — Απαλλαγές — Δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες — Γραμματόσημα — Οδηγία 97/67/ΕΚ»

Στην υπόθεση C-114/14,

με αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, η οποία ασκήθηκε στις 10 Μαρτίου 2014,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον J. Enegren και την L. Lozano Palacios, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Σουηδίας, εκπροσωπούμενου από τις U. Persson και A. Falk,

καθού,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, K. Lenaerts, αντιπρόεδρο, M. Plešič, L. Bay Larsen, T. Von Danwitz, J.-C. Bonichot (εισηγητή), S. Rodin και K. Jürimäe, προέδρους τμήματος, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

Απόφαση

- 1 Με το δικόγραφο της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι το Βασίλειο της Σουηδίας, παραλείποντας να απαλλάξει από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, με εξαίρεση τη μεταφορά προσώπων και τις τηλεπικοινωνίες, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, καθώς και τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, αντιστοίχως, από τα άρθρα 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347, σ. 1).

Το νομικό πλαίσιο

Η οδηγία 2006/112

- 2 Ο τίτλος ΙΧ της οδηγίας 2006/112, με τίτλο «Απαλλαγές», περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο 2 σχετικά με «Απαλλαγές ορισμένων δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος». Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει το άρθρο 132, το οποίο ορίζει στην παράγραφο του 1, στοιχείο α', τα εξής:

«Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τις ακόλουθες πράξεις:

- α) τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξαιρέσει της μεταφοράς προσώπων και των τηλεπικοινωνιών».

- 3 Το άρθρο 135 της οδηγίας 2006/112, που ανήκει στο επόμενο κεφάλαιο το οποίο επιγράφεται «Απαλλαγές άλλων δραστηριοτήτων», ορίζει στην παράγραφο του 1, στοιχείο η':

«Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τις ακόλουθες πράξεις:

[...]

- η) τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο αντίστοιχο έδαφός τους, χαρτοσήμων και λοιπών παρόμοιων αξιών».

- 4 Οι διατάξεις που αναφέρθηκαν στις σκέψεις 2 και 3 της παρούσας αποφάσεως ταυτίζονται με τις προϊσχύσασες διατάξεις του άρθρου 13, τίτλος Α, παράγραφος 1, στοιχείο α', και τίτλος Β, στοιχείο ε', της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49), την οποία κατήργησε και αντικατέστησε η οδηγία 2006/112.

Η οδηγία 97/67/ΕΚ

- 5 Η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ 1998, L 15, σ. 14), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 176, σ. 21, στο εξής: οδηγία 97/67), θεσπίζει, βάσει του άρθρου της 1,

κοινούς κανόνες όσον αφορά την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας εντός της Κοινότητας και τα κριτήρια καθορισμού των υπηρεσιών που μπορούν να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας.

- 6 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 97/67 έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι χρήστες να απολαύουν του δικαιώματος καθολικής υπηρεσίας, που αντιστοιχεί στην προσφορά ταχυδρομικών υπηρεσιών συγκεκριμένης ποιότητας μονίμως σε όλα τα σημεία της επικράτειας, σε τιμές προσιτές για όλους τους χρήστες.»

- 7 Το άρθρο 4 της οδηγίας 97/67 προβλέπει τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος εγγυάται ότι οι διατάξεις της καθολικής υπηρεσίας θα εξασφαλίζονται και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης και, συγκεκριμένα, για την ταυτότητα του/των φορέα/ων παροχής καθολικής υπηρεσίας. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει και δημοσιεύει, τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 8 Στις 10 Απριλίου 2006 η Επιτροπή απηύθυνε στο Βασίλειο της Σουηδίας έγγραφο οχλήσεως με το οποίο προσήψε στο εν λόγω κράτος μέλος ότι, παραλείποντας να απαλλάξει από τον ΦΠΑ τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, με εξαίρεση τη μεταφορά προσώπων και τις τηλεπικοινωνίες, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, καθώς και τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπείχε από το άρθρο 13, τίτλος Α, παράγραφος 1, στοιχείο α', και τίτλος Β, στοιχείο ε', της έκτης οδηγίας 77/388.
- 9 Απαντώντας στο προαναφερθέν έγγραφο οχλήσεως, με το από 7 Ιουνίου 2006 έγγραφο, οι σουηδικές αρχές αμφισβήτησαν την αιτίαση περί παραβάσεως των υποχρεώσεων που υπείχαν από την έκτη οδηγία 77/388.
- 10 Μην κρίνοντας ικανοποιητική την απάντηση αυτή, η Επιτροπή εξέδωσε, με το από 18 Ιουλίου 2007 έγγραφο, αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία κάλεσε το Βασίλειο της Σουηδίας να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της προαναφερθείσας γνώμης.
- 11 Απαντώντας στην αιτιολογημένη γνώμη με το από 17 Σεπτεμβρίου 2007 έγγραφο, το Βασίλειο της Σουηδίας υποστήριξε ότι η απαλλαγή των παροχών που πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, την οποία προβλέπει η οδηγία 2006/112 υπό τους ίδιους όρους με την έκτη οδηγία 77/388, δεν τύγχανε εφαρμογής στη σουηδική αγορά, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν σε αυτή τέτοιου είδους υπηρεσίες.
- 12 Μην κρίνοντας ικανοποιητική τη θέση του συγκεκριμένου κράτους μέλους, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει ενώπιον του Δικαστηρίου την υπό κρίση προσφυγή.
- 13 Το Βασίλειο της Σουηδίας ζήτησε από το Δικαστήριο να συνέλθει ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 16, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επί της προσφυγής

Επί της πρώτης αιτιάσεως, η οποία αφορά εσφαλμένη μεταφορά του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 14 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Βασίλειο της Σουηδίας πρέπει να απαλλάξει από τον ΦΠΑ τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, εξαιρουμένων των μεταφορών προσώπων και τηλεπικοινωνιών, τις οποίες πρέπει να παρέχει η Posten AB συμφώνως προς την οδηγία 97/67.
- 15 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχει φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας συμφώνως προς τις υποχρεώσεις που αυτός υπέχει από τα άρθρα 3 έως 6 της οδηγίας 97/67 εμπίπτουν στην έννοια «παροχές υπηρεσιών [...] από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες» υπό την έννοια του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112.
- 16 Συναφώς, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η Posten AB, εταιρία ιδιωτικού δικαίου, έχει ορισθεί ως φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας στη Σουηδία. Προς επίρρωση αυτού, η Επιτροπή επικαλέσθηκε την ένδικη διαφορά μεταξύ της Posten AB και της σουηδικής διοικητικής αρχής ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών όσον αφορά την απόφαση της δεύτερης να εξαρτήσει τη χορήγηση άδειας ασκήσεως ταχυδρομικής δραστηριότητας στην Posten AB από όρους σχετικούς με τον ορισμό της ως φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. Κατά την Επιτροπή, από την απόφαση του Kammarrätten i Stockholm (Διοικητικού Εφετείου της Στοκχόλμης) προκύπτει σαφώς ότι οι δραστηριότητες της Posten AB διαφέρουν από τις πραγματοποιούμενες από τους λοιπούς φορείς στη σουηδική αγορά.
- 17 Κατά την Επιτροπή, το Βασίλειο της Σουηδίας υποχρεούται να εφαρμόσει την απαλλαγή που προβλέπει το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112 έστω και αν το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι μπορεί να διασφαλίσει καλύτερα τη φορολογική ουδετερότητα με τρόπο διαφορετικό από την απαλλαγή. Η Επιτροπή ερείδεται συναφώς στην απόφαση Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-204/03, EU:C:2005:588, σκέψη 28).
- 18 Εξάλλου, από την απόφαση TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248) η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η επίμαχη απαλλαγή από τον ΦΠΑ δεν είναι αντίθετη προς την αρχή της φορολογικής ουδετερότητας.
- 19 Τέλος, διευκρινίζει ότι ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπάρχει, δεν μπορεί να απαλλάξει το Βασίλειο της Σουηδίας από την υποχρέωση να εφαρμόσει την απαλλαγή που προβλέπει το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112, το οποίο διαφέρει από τις λοιπές διατάξεις της εν λόγω οδηγίας λόγω του απαλλαγμένου αιρέσεων χαρακτήρα του. Αντιθέτως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ύπαρξη ακριβώς καταστάσεως στο πλαίσιο της οποίας όλα τα κράτη μέλη πλην ενός εφαρμόζουν τη συγκεκριμένη απαλλαγή μπορεί εν δυνάμει να δημιουργήσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.
- 20 Αντιθέτως, το Βασίλειο της Σουηδίας υποστηρίζει ότι ενδεχόμενη απαλλαγή της Posten AB από τον ΦΠΑ βάσει της εξαιρέσεως που προβλέπεται για τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες θα ήταν αντίθετη προς την οδηγία 2006/112, τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ στον τομέα του ανταγωνισμού καθώς και τον σκοπό της οδηγίας 97/67.
- 21 Συναφώς, το Βασίλειο της Σουηδίας προβάλλει ότι τριάντα επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στη Σουηδία υπό πανομοιότυπους οικονομικούς όρους σε πλαίσιο απελευθερωμένης αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών —πριν ακόμη από την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση— στην οποία δεν υφίσταται πλέον «δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία». Ειδικότερα,

η Posten AB δεν λαμβάνει αντιστάθμιση από το κράτος για τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας που υπέχει, παρά τη σχετική πρόβλεψη του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 97/67.

- 22 Επιπλέον, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι η σουηδική αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών διαφέρει από τη βρετανική αγορά που εξετάστηκε στην υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η απόφαση TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248), καθόσον, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της συγκεκριμένης απόφασης, πλείονες δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες εντός της Ένωσης είχαν ανατεθεί σε δημόσιες επιχειρήσεις που τελούσαν σε μονοπωλιακή κατάσταση, ενώ τούτο δεν ισχύει πλέον από τη στιγμή που το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 97/67 κατήργησε τη δυνατότητα χορηγήσεως αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων στον συγκεκριμένο τομέα.
- 23 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Βασίλειο της Σουηδίας διατείνεται ότι ενδεχόμενη απαλλαγή από τον ΦΠΑ της Posten AB θα συνιστούσε ουσιαστικά γι' αυτήν, σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα-τεχνητό τίμημα δυνάμενο να ανέλθει έως το ύψος του εφαρμοστέου συντελεστή ΦΠΑ, ήτοι 20 %, πράγμα που θα μείωνε την ανταγωνιστική πίεση στην αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών σε βάρος του τελικού καταναλωτή. Επιπλέον, ενδεχόμενη απαλλαγή θα αύξανε την τιμή των ανατιθέμενων σε τρίτους παροχών, χρήση των οποίων κάνει η Posten AB, καθόσον αυτή δεν θα μπορούσε πλέον να εκπίπτει τον ΦΠΑ επί των εισροών, πράγμα το οποίο, κατά συνέπεια, θα μπορούσε να την εξωθήσει να αναδιοργανώσει τις δραστηριότητές της κατά τρόπο ώστε να αναλάβει η ίδια την παροχή τέτοιους είδους υπηρεσιών.
- 24 Άλλωστε, το εν λόγω κράτος μέλος προβάλλει ότι από το 1993 εισπράττεται ΦΠΑ από το σύνολο των ταχυδρομικών υπηρεσιών στη Σουηδία, χωρίς να έχει τεθεί εν αμφιβόλω το εν λόγω σύστημα —εξαιρουμένου του τραπεζικού/ασφαλιστικού τομέα λόγω ακριβώς της απαλλαγής του ΦΠΑ της οποίας τυγχάνει, γεγονός που αποκλείει την έκπτωση του ΦΠΑ επί των εισροών από τις ταχυδρομικές υπηρεσίες των οποίων κάνει χρήση.
- 25 Τέλος, υποστηρίζει ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά, κατά κύριο λόγο, τη λειτουργία της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών και ότι οι διατάξεις περί απαλλαγής από τον ΦΠΑ δεν είναι αναγκαίες προκειμένου αυτή να μπορέσει να λειτουργήσει όσο το δυνατόν καλύτερα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 26 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι το Βασίλειο της Σουηδίας ερείδεται στην οδηγία 97/67, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 2008/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008 (ΕΕ L 52, σ. 3). Εντούτοις, η δεύτερη οδηγία δεν είχε ακόμη τεθεί σε ισχύ κατά τον χρόνο εκπνοής της προθεσμίας που είχε ταχθεί στο Βασίλειο της Σουηδίας με την αιτιολογημένη γνώμη. Επομένως, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα της οδηγίας 97/67, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/39.
- 27 Δεν αμφισβητείται ότι το Βασίλειο της Σουηδίας θεωρεί ότι, από της καταργήσεως του μονοπωλίου του κατεστημένου φορέα το 1993, δεν υφίσταται πλέον στο έδαφός της «δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία» υπό την έννοια της οδηγίας 2006/112, ούτε, κατά συνέπεια, υποχρέωση απαλλαγής από τον ΦΠΑ κανενός φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτό, το συγκεκριμένο κράτος μέλος επιβάλλει ΦΠΑ στις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από το σύνολο των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- 28 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι η έννοια «δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες» του άρθρου 13, τίτλος Α, παράγραφος 1, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας ΦΠΑ, το γράμμα του οποίου επαναλαμβάνει αυτολεξεί το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112, πρέπει να ερμηνεύεται ως αφορώσα δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που

αναλαμβάνουν να παρέχουν εντός κράτους μέλους το σύνολο ή τμήμα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας 97/67 (βλ., επ' αυτού, απόφαση TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, σκέψη 40).

- 29 Δεν αμφισβητείται ότι, κατά την εκπνοή της ταχθείσας με την από 18 Ιουλίου 2007 αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η Posten AB είχε ορισθεί ως «φορέας παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας» στη Σουηδία υπό την έννοια της οδηγίας 97/67.
- 30 Επιπλέον, από τα δικόγραφα του Βασιλείου της Σουηδίας προκύπτει ότι, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 97/67, η εθνική νομοθεσία επιβάλλει στην Posten AB συγκεκριμένες υποχρεώσεις προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αυτή θα παρέχει την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία, υπό την έννοια της εν λόγω οδηγίας, στο σύνολο του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους.
- 31 Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η Posten AB διασφαλίζει την παροχή στη Σουηδία του συνόλου ή τμήματος της «καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας», υπό την έννοια της οδηγίας 97/67, πρέπει να χαρακτηριστεί «καθολική ταχυδρομική υπηρεσία», κατά το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112, και, κατά συνέπεια, οι παροχές υπηρεσιών και οι παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, εξαιρουμένων των μεταφορών προσώπων και των τηλεπικοινωνιών, που πραγματοποιεί η εν λόγω εταιρία ως φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας πρέπει να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ.
- 32 Το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να αναιρεθεί από το επιχείρημα του Βασιλείου της Σουηδίας ότι η αρχή της ουδετερότητας αντιτίθεται στην προτεινόμενη από την Επιτροπή ερμηνεία της οδηγίας 2006/112, καθόσον η κατάσταση στην αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών στο εν λόγω κράτος μέλος διαφέρει σημαντικά από την εξετασθείσα από το Δικαστήριο στην υπόθεση TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248) στον βαθμό που οι παροχές της Posten AB δεν διαφέρουν από τις πραγματοποιούμενες από τους λοιπούς φορείς της σουηδικής αγοράς.
- 33 Ειδικότερα, από τις σκέψεις 37 έως 39 της αποφάσεως TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248) προκύπτει ότι η διαφορά μεταξύ των «δημόσιων ταχυδρομικών υπηρεσιών» και των λοιπών φορέων δεν αφορά τη φύση των πραγματοποιούμενων παροχών αλλά το γεγονός ότι οι φορείς που διασφαλίζουν την παροχή μέρους ή του συνόλου της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας υπόκεινται σε ιδιαίτερο νομικό καθεστώς το οποίο συνεπάγεται συγκεκριμένες υποχρεώσεις. Από της σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η Posten AB υπέχει πράγματι τέτοιου είδους υποχρεώσεις.
- 34 Το συμπέρασμα της σκέψεως 31 της παρούσας αποφάσεως δεν αναιρείται ούτε από την περίπτωση ότι η απόφαση TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248) εκδόθηκε μετά την εκπνοή της προθεσμίας που είχε ταχθεί με την από 18 Ιουλίου 2007 αιτιολογημένη γνώμη για τη συμμόρφωση του σουηδικού δικαίου με το δίκαιο της Ένωσης.
- 35 Ειδικότερα, σε περίπτωση που η υποχρέωση απορρέει από ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης εκ μέρους του Δικαστηρίου, αυτό έχει διευκρινίσει και αποσαφηνίσει την έννοια και την έκταση του κανόνα, τον τρόπο κατά τον οποίο πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται από τη θέση του σε ισχύ, και, επομένως, τα κράτη μέλη υποχρεούνται εφεξής να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης συμφώνως προς τη —μεταγενέστερη έστω— νομολογία του Δικαστηρίου. Τούτο δεν ισχύει μόνο σε περίπτωση που το Δικαστήριο, για λόγους ασφάλειας δικαίου, περιορίσει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα των ενδιαφερομένων να επικαλεσθούν αναδρομικώς την κατά τον τρόπο αυτό ερμηνευθείσα διάταξη προκειμένου να θέσουν εν αμφιβόλω τις οικείες έννομες σχέσεις (βλ. απόφαση *Denkavit italiana*, 61/79, EU:C:1980:100, σκέψεις 16 και 17), το οποίο όμως δεν ισχύει όσον αφορά την απόφαση TNT Post UK (C-357/07, EU:C:2009:248).
- 36 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτή η πρώτη αιτίαση που προέβαλε η Επιτροπή προς στήριξη της προσφυγής της.

Επί της δεύτερης αιτιάσεως, η οποία αφορά εσφαλμένη μεταφορά του άρθρου 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 37 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Βασίλειο της Σουηδίας πρέπει να απαλλάξει από τον ΦΠΑ τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του.
- 38 Υποστηρίζει ότι τα γραμματόσημα συνιστούν μέσο πληρωμής των ταχυδρομικών υπηρεσιών και ότι το περιεχόμενο της προβλεπόμενης απαλλαγής, στον βαθμό που τα αφορά, πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να είναι αντίστοιχο της απαλλαγής που προβλέπεται για τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες.
- 39 Το Βασίλειο της Σουηδίας συμερίζεται το εν λόγω επιχείρημα της Επιτροπής, αλλά συνάγει από αυτό συμπέρασμα αντίθετο προς αυτό στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή, κατά το οποίο, δεδομένου ότι οι δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες δεν πρέπει να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, το ίδιο ισχύει και για τα γραμματόσημα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 40 Από το γράμμα του άρθρου 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να απαλλάσσουν από τον ΦΠΑ τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός τους.
- 41 Αφετέρου, από την ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει ότι κατά την εκπονή της ταχθείσας με την από 18 Ιουλίου 2007 αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η σουηδική νομοθεσία δεν προέβλεπε την απαλλαγή των γραμματοσήμων συμφώνως προς τα οριζόμενα στο άρθρο 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112.
- 42 Αφετέρου, προς στήριξη των αιτημάτων του για την απόρριψη της συγκεκριμένης αιτιάσεως, κατ' ουσίαν, το Βασίλειο της Σουηδίας υποστήριξε απλώς και μόνον ότι οι παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του δεν απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, δεδομένου ότι επιβάλλεται ΦΠΑ στις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξαιρουμένων των μεταφορών προσώπων και τηλεπικοινωνιών. Εντούτοις, στις σκέψεις 26 έως 32 της παρούσας αποφάσεως διαπιστώθηκε ότι η συγκεκριμένη επιβολή ΦΠΑ είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, η δεύτερη αιτίαση πρέπει επίσης να γίνει δεκτή.
- 44 Κατά συνέπεια, η προσφυγή της Επιτροπής είναι βάσιμη στο σύνολό της.
- 45 Από το σύνολο των προεκτεθέντων συνάγεται το συμπέρασμα ότι το Βασίλειο της Σουηδίας, παραλείποντας να απαλλάξει από τον ΦΠΑ τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, με εξαίρεση τη μεταφορά προσώπων και τις τηλεπικοινωνίες, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, καθώς και τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, αντιστοίχως, από τα άρθρα 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁴⁶ Κατά το άρθρο 138 του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη του Βασιλείου της Σουηδίας και ότι αυτό, το κράτος μέλος αυτό πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) Το Βασίλειο της Σουηδίας, παραλείποντας να απαλλάξει από τον φόρο προστιθέμενης αξίας τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, με εξαίρεση τη μεταφορά προσώπων και τις τηλεπικοινωνίες, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, καθώς και τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων που ισχύουν στο έδαφός του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, αντιστοίχως, από τα άρθρα 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 135, παράγραφος 1, στοιχείο η', της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας.
- 2) Καταδικάζει το Βασίλειο της Σουηδίας στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)